

Mraz je povzročil zastoj na španskih bojiščih

Barcelona, 30. novembra. o. Včeraj so nacionalistična letala dalje časa bombardirala pristanišče v Barceloni, ker sta tam začeli dve sovjetski ladji izkrcavati strelivo in orožje. Letala so v okolici pristanišča z bombami prizadela veliko škodo, sovjetski ladji pa sta začeli goreti. Barcelonsko protiletalsko topništvo ni proti temu napadu moglo nič.

Z bojišča pri Talaveri poroča Havasov poseben dopisnik, da je napredovanje nacionalistov zastalo zaradi slabega vremena in da so boji povsod docela ponehali. Nacionalisti pripravljajo splošni napad na vseh bojiščih takoj, ko se vreme izboljša. Pred Madridom je bilo včeraj samo nekaj topovskega obstreljevanja, sicer pa sta se oba nasprotnika držala v tatišju. Popoldne, ko je dež malo ponehal, je 20 nacionalističnih bombnikov letelo nad mestom in bombardiralo severni del mesta.

Izpred Ovieda

Sevilla, 30. novembra. AA. General Queipo de Llano je davi po radiu sporočil, da so republikanske čete pri Oviedu prišle z ofenzivo. Na-

cionalisti pa so na prve napade odgovorili s protinapadom in so bili ob tej priliki republikanski oddelki hudo poraženi. Na bojišču so pustili 450 mrtvih in večje količine vojnega materiala, med drugim tudi dva oklopna avtomobila najmodernejšega izdelka. Republikanske čete so poskušale zavzeti tudi postojanke nacionalistov pri Valdemoru. Branitelji pa so jih zdecimirali.

Madrid poroča

Madrid, 30. novembra. AA. Madridska vlada je koncentrirala poveljstvo nad vso republikansko vojsko, tako da se bodo odslej operacije lahko razvijale bolj sistematično. Vlada je napovedala izvoz blaga v Nemčijo in Italijo.

Agencija Fabra poroča, da je bil objavljen daljši službeni komunik, ki pravi med drugim: Po vesteh iz La Corune se je tamkajšnja posadka uprla. V La Coruni je prišlo do pouličnih bojev in je položaj zelo resen. Slični položaji so nastali tudi v Devilli. Iz Cordoba poročajo, da so morali listi pšebej objaviti, da je določena delavcem pri javnih delih, ki so bili mobilizirani za javna dela, posebna mezda po 25 peset na dan. Iz tega je treba sklepati,

da delavstvo ni hotelo brez nadaljnjega na delo, ki so ga oblasti organizirale v obliki vojaške obveznosti.

Včeraj so prejeli nacionalisti nov vojni material, ki sta ga pripeljali dve ladji pod zaščito neke tuje križarke. Opaženo je bilo, da sta imeli ladji tudi nenavadno močno posadko, tako da gre bržkone tudi za oddelke vojaštva, ki se ima boriti na strani španskih nacionalistov. Izvedelo se je, da v nekih tujih tvornicah izdelujejo letala samo za španske nacionaliste. Tako v eni izmed njih tedensko izdelujejo dve lovski in eno težje napadalno letalo; v drugi pa po 85 letal na mesec. Vsa ta letala prevažajo nato na Malorco.

Slabo vreme v Španiji je, kakor poudarjajo republikanski listi, prava sreča za republikansko vojsko. Marokanci, pa tudi drugi oddelki nacionalne vojske so zaradi njega malone popolnoma odpovedali. Vlada vojska pa je ostala kljub temu v akciji in včeraj je republikansko topništvo ves dan obstreljevalo vseučiliški okraj, v katerem so se zabarikadirali nacionalistični oddelki. V zadnjih 24 urah se je vojaški položaj na madridskih frontah docela sprevrgel v korist republikanske vojske.

Pozor na položnice!

V današnji številki dobe položnice za obnovitev naročnine vsi cenjeni naročniki, ki prejemale list po pošti. Položnice naj se poslužijo čimprej vsak, ki mu s 1. dec. poteka naročnina ali pa ima morda še kak zastanek za prejšnji mesec. Posebej opozarjamo na to, one p. n. naročnike, ki so v zadnjih dneh prejeli kot zadnji opomin izpolnjene položnice. Kdor ima naročnino za december že plačano, naj skuša oddati položnico novemu naročniku.

»Slovenski dom« velja samo 12 din na mesec.

Vesti 30. novembra

Proslave romunskega zedinjenja 1. decembra se udeležijo zastopstva CSR, Jugoslavije in Poljske.

Najmočnejša letalska sila na svetu bo angleško letalstvo po 19 mesecih, ko bodo izvedli novi oborožitveni načrt. Tako je izjavil bivši francoski zunanji minister Flandin.

Samo novoporočence bo sprejemal sv. oče zaradi duhovnih vaj, ki bodo trajale od včeraj do 5. decembra v Vatikanu. Vsi drugi sprejemi odpadejo.

Velik uspeh bolgarske drame v Belgradu predstavlja sinočnja uprizoritev dela »Mojster«, ki ga je režiral bolgarski režiser Hrisan Cankov. — Predstavi je prisostvoval ves Belgrad.

Protinobelovo nagrod v znesku 30.000 mark je razpisala nemška vlada kot protest proti temu, da so Nobelovo mirovno nagrado podelili komunističnemu publicistu Karlu Osietzskemu.

Vojaški upor na Kreti so s pomočjo neke grške pomorske sosedne včeraj poskušali grški srboriti častniki s pomočjo civilnega brepivalstva, toda vladno vojaštvo je upor na mestu zadušilo.

Italijanski izvoz narašča vsak dan in je trgovinska bilanca Italije zadnji mesec že aktivna. To je ugotovila seja italijanskega zavoda za zunanjo trgovino v Rimu.

Turško brodogradje se je ustavilo v Atenah na povratku iz Malte in je grška vlada priredila častnikom pozdravni banket.

Guverner nemške državne banke dr. Schacht se bo ustavil tudi v Rimu in bo imel tam nekaj razgovorov.

Novinarski koncert

Sodelujejo: ojačeni orkester vojaške godbe 40. pp. Triglavskega pod vodstvom kapelnika g. D. Živanoviča. Operni solisti: dramatska sopranistka ga. Ljubica Karena, koloraturka gđc. Zvonimira Župečeva in bariton g. Aleksander Kolacio (pri klavirju kapelnika ljubljanske opere: gg. A. Nefat in dr. D. Svara). — Godalni trio Jeraj (ga. Vida Hribar-Jerajeva — violino, gđc. Oly Jerajeva — čelo in g. prof. Karel Jeraj — viola). — Kontrabasist kapelnik g. D. Živanovič (pri klavirju ga. Leopoldina Dörfler Cerinova). — Ljubljanski mali harmonikarji in mladinski zbor pod vodstvom profesorja Pavla Rantigaja. — Pevsko združenje Sepset bratov Živkov iz Maribora (Avgust, Lojze, Janko, Srečko, Vinko in Albin Živko ter Franc Logar). Umetniško vodstvo prof. V. Mirk. — Po koncertu družabni večer s plesom ob sodelovanju vojaškega orkestra.

Sedeži po: 35, 30, 25, 20 in 15 Din; lože s 5 sedeži po 150 Din; stojišča po 8 Din in dijaška 5 Din v predprodaji v Matični knjigarni na Kongresnem trgu, na večer koncerta pa pri blagajni na Taboru.

Prvi abesinski škof, ki ga je papež imenoval za ozemlje, ki so ga zasedli Italijani, msgr. Marioni, je odpotoval v soboto s 30 frančiškani na svoje novo službeno mesto.

Vojaški upor je izbruhnil v republiki Ecuador, kjer se je uprl en artiljerijski polk. Upor je vlada hitro zadušila.

Zaroto so odkrili v Peruju. Zarotniki so bili člani neke revolucionarne zveze, ki je hotela vrči sedanjo vlado.

Boljševska politika je miroljubna ne-le v besedi, temveč tudi v dejanju. Tako je v včerajšnjem govoru povedal sovjetski komisar za zunanje zadeve Litvinov. Take stvari je Litvinov govoril že večkrat.

Konferenco državnih bank MZ so zaključili včrjaj, kjer so se zastopniki vseh bank sporazumeli o raznih vprašanjih glede požitivte gospodarstva MZ.

Na rekordni polet se je dvignil angleški letalec Mollison z nekaj spremljevalci in bo skušal postaviti rekord v letu iz Londona v Capetown in nazaj.

Novo poljsko bojno ladjo so spustili v morje včeraj. Ladja je namenjena polaganju min.

risti svojih narodv in imperative potrebe sedanjega položaja. Polg drugega sta se sporazumela o bližnjem obisku romunskega prosvetnega ministra, načelnika glavnega generalnega štaba romunske vojske in guvernerja romunske narodne banke v Varšavi. Navdahnjena duha prijateljstva in vzajemnega zaupanja sta ministra podpisala konvencijo o kulturnem sodelovanju med Poljsko in Romunijo, in dva zapisnika o sodelovanju organizacij, ki naj vzgajajo mladino. Na kraju sta izmenjala in ratificirala instrumente konvencije, o določitvi poljsko-romunske meje.

Izseljenska nedelja pri naših ljudeh v inozemstvu:

Blagoslovitev našega izseljenskega doma v Parizu

Pariz, 30. novembra. Včerajšnji dan je bil za Jugoslovane, ki živijo v Franciji velikega pomena. Sredi Pariza je bil odprt nov dom »Jugoslovanske zajednice«, zelo razširjene organizacije naših ljudi, ki živijo v Franciji. Kar je tej svečanosti dalo še poseben poudarek, je bila velika udeležba naših delavcev iz raznih krajev, ki so prišli v Pariz s svojimi zastavami in ki so svečanost tudi otvorili. »Zveza jugoslovanskih delavcev kraljeviča Andreja«, ki ima 38 pododborov in 1200 članov, je poslala v Pariz 17 delegacij z 8 društvenimi zastavami. To je ona organizacija, ki je s svojimi prispevki omogočila, da se je postavil in v začetku oktobra odkril spomenik kralju Aleksandru I. Zedinitelju na Jesceniah.

Otvoritvi novega doma v Parizu so prisostvovali svetnik našega poslanstva v Parizu Simić, ki je zastopal jugoslovanskega poslanika Puriča, major Pavlovič, ki je zastopal vojnega delegata majorja Glišića, mnogo delavskih zastopnikov in mnogo jugoslovanskih državljanzov, ki živijo v Franciji. Novi dom eta blagoslovila ruski pravoslavni svečenik in župnik jugoslovanske misije v Parizu dr. Milan Kolednik. G. župnik je imel ob tej priliki ognjevit govor, ki je navdušil vse prisotne.

Po otvoritvi so vsi prisotni z zastavami na čelu odšli pred pariški spomenik blagopokojnemu kralju Petru I. Osvoboditelju in kralju Aleksandru I. Zedinitelju, pred katerega so položila dva venca v imenu jugoslovanske zajednice in delavske organizacije »Kraljevič Andrej«.

Ob 13. je bil banket, na katerega so prišli poslanik Purič, svetnik poslanstva Simić z gospo, zastopnik jugoslovanske vojne misije, zastopnik jugoslovanskih delavcev, mnogo Jugoslovanzov, ki živijo v Parizu, člani študentske organizacije, pa tudi mnogo francoskih gostov. Ozračje je bilo toliko prirčnejšje, ker se je jasno pokazalo, da so vsi ti isti, ki so se zbrali, enih misli. To so dokazali tudi prirščni aplavzi, ki so jih bili deležni mnogi govorniki. Posebno duhovit je bil govor Antona Kladnika, vedrega in podjetnega delavca iz ptujske okolice, ki je tudi glavni organizator in predsednik delavcev Zveze jugoslovanskih delavcev v Franciji. Govorili so še predsednik »Jugoslovanske zajednice« Nikič, predsednik nadzornega odbora te organizacije Mirkovič in drugi, katerih govori so bili prav tako prirščno sprejeti, posebno pozornost pa so zbudili oni odstavki v njih, v katerih so pouda-

rili nade, ki jih gojijo jugoslovanski delavci v Franciji o delu jugoslovanskega poslanika dr. Puriča. Glavni tajnik Nikič je prečital tudi celo vrsto na banket došlih pozdravnih brzojavk.

Za tem je govoril opolnomočeni minister in naš poslanik v Parizu dr. Božidar Purič, ki je poudaril pomen delavske in izseljenske organizacije. Poveljeval je delavnost in poštenje naših delavcev in izrazil nado, da bodo jugoslovanski izseljenci tudi brez njegovega posebnega poziva vedno čuvali svoj izseljenski in narodni ugled. Izrazil je radost, da je bila ta svečanost »Jugoslovanske zajednice« vezana na praznik narodnega zedinjenja. Ob teh njegovih zaključnih besedah so izbruhnile silne ovacije Nj. Vel. kralju Petru II. Vsi prisotni so zapeli državno himno. Poslanik je tedaj dvignil čašo na zdravje in dolgo življenje Nj. Vel. kralju Petru za srčno in napredek Jugoslavije ter uspeh naših organizacij v Franciji.

Po govoru francoskih bivših bojnikov na so-hunski fronti dr. Reverdija in zastopnika češkoslovaše kolonije v Parizu je poslanik dr. Purič izročil zastopnikom delavske organizacije v Toursu novo zastavo, ki nosi ime Petra Kočiča. Nato je bil predvajan umetniški program, pri katerem je sodeloval tudi član baleta ljubljanske opere Kirbiš.

Kaj je prinesel Horthy iz Rima

Budimpešta, 29. novembra. o. Sodeč po poročilih madžarskega časopisja, si Madžari od obiska svojega regenta v Rimu in od sprejema, katerega je bil tam deležen, obetajo za bodočnost veliko. V italijanskih simpatijah, ki so se pokazale zdaj, vidijo zanesljivo jamstvo za to, da se bodo prijateljski odnošaji med Madžarsko in med Italijo še nadalje razvijali ugodno. Zunanji izraz teh dobrih odnošajev bo spomladanski obisk italijanskega kralja in cesarja v Budimpešti, dalje obisk Mussolinija, v katerega Madžari še zmočaj verjamejo in obisk italijanskega prestolonaslednika s soprogo v Budimpešti.

Posebno važnost polagajo tudi na sijajni in prirščni sprejem Horthyja v Vatikanu pri papežu ter pri vatičanskem državnem tajniku. V dokaz

svoje naklonjenosti do madžarskega naroda je sv. Oče obljubil, da se spomin v proslavo tisočletnice smrti sv. Stefana udeležiti nič manj kakor 20 rimskih kardinalov.

Zunanji minister Kanya in predsednik vlade Darany sta na tem izletu v Rimu dobila zagotovilo, da se bo Italija držala rimskega sporazuma in varovala Madžarsko, naj pride kar hoče. Pri tem jima je Mussolini razložil tudi točke svojega organizacijskega načrta za Podonavje, ki ga bo poslal v odobritev velesilam, takoj ko bo docela izgotovljen.

Zlasti pa poudarjajo madžarski listi v zvezi s tem obiskom izboljševanje razmerja z Jugoslavijo in pod določenimi pogoji obetajo tudi izboljšanje odnošajev tudi z drugimi državami MZ.

V Rimu so se razgovarjali tudi o vprašanju glede vzpostavitve Habsburžanzov, toda kakšno stališče je Italija do tega vprašanja zavzela, madžarski listi ne povedo. Zato se da sklepati, da Italija za zdaj še ne smatra potrebnega nobenega koraka glede habsburške rodbine.

Odlikovanje bivšemu sovražniku je podelil madžarski guverner Horthy v Rimu s tem, da je odlikoval italijanskega admirala Rico, ki je 1918 s svojo podmornico potopil avstrijsko oklopnico »Sveti Stefan« v Pulju, kjer je brodogradjeval Horthy.

v dejstvu, da ga je vlada naslovila na ZN, videti nevarnost za evropski red. Ta korak obojmeta celo Francija in Anglija, ker nočeta s pokroviteljstvom nad njim prevzeti odgovornosti za posledice, ki bi jih lahko imel.

Uspeh obiska romunskega zunanjega ministra v Varšavi:

Prijateljstvo med Poljsko in Romunijo

Varšava, 30. nov. AA. Po obisku, ki ga je opravil romunski zunanji minister Antonescu v Varšavi, so izdali to-le skupno uradno poročilo:

Po proučitvi vprašanj, ki se tičejo obeh držav, sta Antonescu in Beck ugotovila popolno skladje stališč njunih vlad, in izrazila prepričanje, o ohranitvi najtesnejšega stika v sedanjem položaju. Prav tako sta ugotovila, da se bo poljsko-romunska zveza vedno izkazala v popolnem skladu z globokimi čustvi obeh narodov, in da obsegajo cilji, zaradi katerih je bila ta zveza sklenjena, ustvar-

jajoče in učinkovite prvine za okrepitev mednar.stikov in varnosti v Evropi. Oba ministra sta potrdila, da bočeta v vseh razmerah ohraniti načela, ki se nahajajo v poljsko-romunski jamstveni pogodbi, tako da bo mogoče ohraniti veljavo teh načel v vsaki novi organizaciji Evrope zaradi koristi, ki jih imajo obe državi iz te zveze. V tem oziru sta ministra izjavila, da sta pripravljena to zvezo še poglobiti. Prav tako sta se oba izjavila, da sta pripravljena pospeševati to zvezo na vseh področjih praktičnega življenja, upoštevaje pri tem ko-

Italija in Zveza narodov

Rim, 30. nov. o. Z ozirom na poročila prejšnjega tedna o tem, da bo Italija izstopila iz ZN, če bodo na prihodnjem zasedanju Sveta ZN prisotni tudi zastopniki rdeče španske vlade, poročajo iz vladnih krogov, da ni o tem bilo še nobene odločitve. Italija bo ostala v ZN, čim dalje bo mogla brez škode za svoj ugled in za svoje koristi. Ne bo se pa obotavljala iti iz Zeneve takoj, ko bo kdo hotel Italijo pred drugimi narodi obtoževati in soditi o njenih korakih.

Nobenega dvoma ni, da ta razlaga italijanskega vedenja do ZN meri na obtožbo Caballerovo vlade, ki je naperjena v prvi vrsti proti Italiji.

Včerajšnja »Gazetta del Popolo« piše z ozirom na ZN, da je ta ustanova že sama po sebi obsojena na smrt, k čemur so pripomogli koraki, kakršni je protest španske vlade glede nemške in italijanske pomoči španskim nacionalistom. Ta ugovor je brez vsake zakonite podlage in je treba

Za častnega doktorja praške univerze so včeraj z velikimi slovesnostmi in v navzočnosti znans-tvenikov ter političnih odličnikov, imenovali našega iznajditelja Nikolo Teslo, ki se je proslavil s svojimi odkritji v elektrotehnik. Tesla živi v Ameriki.

Pride! RENATE MÜLLER
GEORG ALEKSANDER

Eska p a d a

KINO UNION
(Njegova oficijelna žena)

Odkritje spominske plošče nadškofu Sedeju v Stični

Stična, dne 30. nov.

Vsa v živju, vsa v belo odela, kakor v praznični obleki, je včeraj Stična obhajala nad vse priručno svečanost, ko je odkrila spominsko ploščo goriškemu nadškofu Sedeju. Zastave, ki so visele s stiskih domov, so dajale poudarka spominu na one dni, ko je, preganjan z goriškega od svojega ljudstva, za katerega je dal vse, kar je imel, sebe samega, našel zavetišče in miru za se temeljitejšo delo, ki ga je namenil narodu na Primorskem. Da, to je bilo razpoloženje, ki se dviga med našim ljudstvom, kadar slavi svoje velike može.

Slavnost se je pričela ob pol 10 dopoldne, ko je stopil na prižnico stiške cerkve prevz. škof dr. Rožman, ki je v krasnem govoru poveljal nadškofu mučeniku Sedeju. Orisal je njegovo trnjevo pot, na kateri ta veliki borec ni klonil, ker mu je dajala vedno novega poguma in tolažbe neizmerna ljubezen do slovenskega naroda, ljubezen, ki vse premaga. Niti tedaj ni obupal, ko je moral bežati iz svoje škofije in zapustiti porušene cerkve, nerazorane njive, podrte domove, svoje vernike, ki jim je daroval svoje veliko življenje in se veselil trpljenja. Prepričan je bil do zadnjega diha, da bo pri neizmerno korist svojemu ljudstvu ravno v trpljenju, ki ga je trpel samo zato, ker je hotel ostati dosleden in zvest vsemu, za kar je bil poklican in kar je oznanjal. V tem svojem trpljenju je postal ogledalo, čisto ogledalo vsem. Njegova notranjost je bila kot dobro zorana njiva, ki edino more donati velikih sadov. Škof dr. Rožman je posebno poudaril pokojnikovo neustranjenost, ki naj vsem služi za zgled in ki v teh težavnih dneh edino more prinesiti lepše dni. — Sedejev spomenik, ki je postavljen v tej stiški cerkvi, naj nas spominja: Nositi žrtve se ne boj, zase in za narod!

Po govoru škofa Rožmana je daroval sv. mašo sivolasi nadškof dr. A. B. Jeglič ob asistenci. Veliko svečanost pa je še bolj poudarila ubrano petje moškega zbora akademikov iz Ljubljane, ki je po maši tudi otvoril slovesno odkritje spominske plošče škofu Sedeju s pesmijo: »Komur gospod ne zida doma...« Glasno je nato odmolila sku-

pina primorskih akademikov in akademikar Oče naš pred spominsko ploščo, pod katero je postavila posodo s prstjo s pokojnikovega groba na Sv. gori. Nato pa je pisatelj g. Finžgar imel slavnostni govor, v katerem je podprl veliko, neizbrisno delo škofa dr. Sedeja za svoje verno, a razbičano ljudstvo, in njegove zasluge v verskem in narodnostnem oziru.

Opat dr. Kostelec se je globoko ginjen zahvalil za veliko srečo nad tem, da more ravno stiški samostan sprejeti v varstvo spomenik mučenika škofa dr. Sedeja, ker bo stiskemu prebivalstvu vedno stal pred očmi kot opomin in svetel zgled, kako je treba tudi trpeti.

Slavnostna akademija

V samostanski dvorani se je kmalu nato zbralo k nad vse priručni akademiji veliko število udeležencev te stiške slavnosti. Navzoči so bili med drugimi odličnimi predstavniki tudi nadškof dr. Jeglič, škof dr. Rožman, prosv. inspektor iz Ljubljane prof. Dolenc, zastopana pa so bila tudi razna društva, ljubljanska univerza itd.

Za uvod je zapel pevski zbor iz Ljubljane Adamičev »Zdravico«, nakar je predsednik Sedejeve družine dr. Ivo Česnik po pozdravu, ki je veljal vsem odličnim zastopnikom in ostalemu občinstvu, ki se je udeležilo slavnosti, imel lep govor v počastitev spomina goriškega škofa dr. Sedeja. Operna pevca gg. Rus in Gostič sta občuteno zapela po en solospjev, nato pa se krasno pesem v duetu, za kar so se jima navzoči oddolžili z gromkim aplavzom. Silen vtis je napravila na poslušalce tudi Terčeljeva trilogija »Metropolit umira«, ki jo je z globokim občutjem podal akademik g. Roeger. Pred zaključkom akademije je pevski zbor akademikov zapel še Försterjevo: Moči mi daj, moj Bog!

Maloprijetno je bilo tudi imeli visoki udeleženci teh stiskih slavnosti kosilo v samostanu, kjer je bilo izrečenih več priručnih zdravic, med drugimi tudi zdravica primorskih Slovencev, ki je med drugimi povdarila, da bo Stični odslej naprej božja pot Slovencev iz Primorja.

Novo vodstvo v Zbornico za TOI

Ljubljana, 30. novembra.

Včeraj so bile izvršene volitve v Zbornico za TOI tudi v onih sedmih volilnih okrožjih obrtnega odseka, v katerih sta bili vloženi po dve kandidaturi listi. Tudi v teh okrožjih so obrtniki dokazali, da žele v Zbornico, ki bo zastopala enotno slovensko gospodarsko politiko in ščitila skupne interese slovenskega gospodarstva. Zato so povsod — razven v Brezicah — volili kompromisne liste.

Volitve so bile v naslednjih sedmih okrožjih: volilno okrožje št. 2 (okraj Radviljica in Skofja Loka), vol okrožje št. 5 (okraj Kamnik in Litija), volilno okrožje št. 6 (okraj Logatec in Kočevje), volilno okrožje št. 7 (okraj Novo mesto in Črnomelj), volilno okrožje št. 8 (okraj Brežice), volilno okrožje št. 19 okraj (Dolnja Lendava).

Skupno število volilnih upravičencev v teh 7 okrožjih znaša 7067. Od tega je bilo oddanih glasov 3603 ali nad 50%. Kompromisne liste so dobile 2262 glasov, nasprotne pa 1220 glasov, dočim jih je bilo neveljavnih 126. G. Pičman je dobil torej v novo zbornico samo enega pristasa (v Brezicah).

Poraz Pičmanove voške

Ljubljana, 30. nov.

Volitve, ki so bile včeraj v Zbornici za TOI, so podale popolnoma točen dokaz, da je slovensko obrtnišvo složno in da v strnjeni vrstbi stoji za svojimi izvoljenimi kandidati. G. Pičman je pokazal vse, da bi v sedmih volilnih okrožjih prodrl. Postavil je v bitko vso svojo armado. Vendar se mu kljub vsemu ni posrečilo, da bi dosegel več, kakor samo enega kandidata v Brezicah. V vseh ostalih okrožjih so zmagali kandidati sporazumne liste. Posebej je treba poudariti, da se je izkazala Ljubljana. Tu je bilo treba voliti dva svetnika. Oba svetnika je dobila sporazumna lista in so glasovi Pičmanovih kandidatov ostali pod povprečjem.

V splošnem je treba poudariti, da zaradi neugodnega vremena ni bila tako velika udeležba na volitvah, kakor bi bila sicer. V primeru z volitvami v ostale zbornice v državi, pa je bila tudi včerajšnja udeležba dovolj častna. Iz rezultatov se vidi, da je g. Pičman dobil po vseh okrožjih komaj 900 glasov, torej niti ne tisoč, čeprav je računalo, da jih bo spravil skupaj celih sedem tisoč, za katere je pravil, da so za njegovo politiko. Armada teh predvidenih sedem tisoč vojščakov se je torej dejansko skrčila na 900 glasov, ki stoje za gos. Pičmanom. Temu primerna bo tudi moč g. Pičmana v zbornici.

Ptuj

Ptuj, 29. novembra.

Vlom v trgovino. Še ne izsledeni storilci so vlomili v trgovino Maksa Taciga v Stopercih in odnesli iz trgovine razno blago v vrednosti 5000 dinarjev. Vlom so izvršili s pomočjo krampa, ki so ga vzeli iz tamkajšnje mrtvašnice.

Zahvala

Po današnji zmagi ob priliki volitev v Zbornico za TOI čutim svojo dolžnost, da se tem potom zahvalim vsem ljubljanskim volivcem, ki so volili listo, katere nosilec sem bil podpisani. Tako v svojem, kakor v imenu ostalih izvoljenih kandidatov obljubljam, da bomo vedno storili vse, da po svojih najboljših močeh ščitimo interese našega obrtništva.

Ljubljana, 29. novembra 1936.

IVAN OGRIN.

Tragična smrt vestnega železničarja

Ljubljana, 30. nov.

Včerajšnja poledica je žal poleg nekaterih manjših nesreč zahtevala tudi eno smrtno žrtve. 31 letni strojevodja Franc Šepc, splošno priljubljen in ugleden žirovničan, je na postaji v Postojni snalil veliko lokomotivo, je na postaji v Postojni snalil veliko lokomotivo, s katero je pripeljal brzotovorni vlak iz Maribora. Bil je precej visoko na lokomotivi in se je prav stegoval na težje dosegljivo mesto, da bi očistil tudi tam. Vsa lokomotiva je bila prevlečena s tanko plastjo leda, posebno na nekaterih mestih, ki jih para najlažje doseže. Na nekem takem mestu je stal v usodnem trenutku tudi strojevodja Šepc. Nič hudega slutel je Šepcu spodrsnilo in je radi tega padel z lokomotive. Pritekel je pa na svojo nesrečo z glavo na tračnice in je obležal na mestu nezavesten. Takoj so priskočili tovariši in so ga hoteli prenesti v postojnsko bolnišnico. Toda Šepc je že med potjo izdihnil. V bolnišnici so mogli ugotoviti le to, da ima prebito lobanjo. Nalo so ga položili v mrtvašnico. Danes pa ga bodo pripeljali v št. Vid, kjer bo ob 16. uri popoldne pogreb.

Kakor omenjeno je pokojnik užival vsestranski ugled ne samo v krogu svojih tovarišev in predpostavljenih, marveč tudi pri vseh, ki so ga poznali. V svoji službi je bil vedno vreden in točen; zato je vedno imel poverjeno zelo odgovorno službo na najboljših lokomotivah. Pokojnik zapušta mlado vdovo ter 11 mesečnega sinčka. Tragična nesreča je vzbudila v krogu pokojnikovih znancev in prijateljev vsesplošno žalost. Težko prizadeti vdovi naše iskreno sožalje.

Filmi,

ki jih velja videti... ali ne videti

»Markiza Pompadour« (Kino Union). Ena izmed ljubljanih avantur najprijaznejše žene na francoskem dvoru. Filmu se ne da očitati, da bi bil slab, da bi vzbujal vtis neverjetnosti. Käthe v. Nagy, ki igra naslovno vlogo, igra tako, kakor je najbrže v Ljubljani še nismo videli. Omembe vreden je tudi Leo Slezak po svoji vlogi in igri. Film povezuje ljubavno zgodbo grofice Pompadour, čeprav je nekoliko preveč barvana z romantično in sentimentalnostjo, s prikazom nezadovoljstva med pariškim meščanstvom v stoletju pred francosko revolucijo. Če se je igralo, režiserja in pa snovno lepo, se ne da reči, da je tudi zgodovinsko resnično. Zgodovina pripoveduje o grofici Pompadour nekaj precej drugačnega in ne tako imenitnega, kakor stopa pred nas na platnu. Saj najbrže film tudi nima namena, da bi idealiziral njeno podobo, pač pa je pokazal moč žene oblasteljske, ki se je igrala s kralji in državno, zraven pa bila ženska polna krvi in temperamenta. Za tem dejanjem pa se zabava publika ob dunajskem humorju in naravnosti Lea Slezaka.

»Pariški življenje« (Kino Sloga). Če povemo, da je ta film opereta, smo povedali že skoraj vse. Slika pariškega življenja nosi le pečat razgibanosti in temperamenta, polno razkošja glasbe in plesa. Ima pa film svojo noto v tem, da nastopajo igralci s precejšnjo mero znanja in doživljanja. Morda je to zato, ker so opereto posneli v francoskih atelejih. Vsebinska pa se drži svojih vzorov. Globine in višine pa nima.

Škandal s filmskimi matinejami

Filmske matineeje, sobotne in nedeljske predstave po nižanih cenah, bi morale biti nekeke kulturne filmske predstave, saj jih podjetniki prirejajo že leta in leta večinoma pod firmo te ali one kulturne ustanove. Toda zadnje čase ne le da nimajo te matineeje s kulturo nobenega sorodstva, marveč služijo podjetjem samo se, da s kakršnimkoli filmom po nižanih cenah iztisnejo iz občinstva čim več tistih dinarjev zabavnega davka. Zato zdaj že dalj časa gledamo pri teh matinejah reprize filmov, ki so med tednom bili deležni prazne dvorane. Če pride za to »kulturno matinejo« kak še nepoznan film, je ponavadi grozotno strgan in spraskan, tako da so kulturne matineeje dostikrat, če ne največkrat, odlagališče za šund. Ščasoma smo se navadili, da veljajo matineeje za nekeke otroške predstave. In res tvorijo večino občinstva pri njih otroci in nedorošci. Tako se velikokrat zgodi, da mamice naslednje ginitivje reklamirajo in privedejo svoje malčke v kino, da otroci gledajo tam kake gangsterske storije in je vsa dvorana potem mokra od solz in še od česa drugega. Zgodi se pa celo, da uprava kina servira otrokom po nižanih cenah Marleno Dietrichovo v »Visoki pesmi« spolnosti in zatohlega nagotnega vzdušja, ki ga poznamo iz njenih filmov od prvega do zadnjega. Ta »Visoka pesem« v včerajšnji dopoldanski predstavi kina Union pomeni višek vsega, kar si naša kinopodjetja pod firmo matineeje, kulturne ali otroške, lahko dovolijo. Film bi morala uprava kina, kakršen je Union, še za redne predstave odkloniti, saj menda imajo blagajniška stremeljenja tudi še nekeje kake meje. Takemu početju se pravi pri nas čisto priprosto škandal, in sicer škandal precejšnje mere.

Organizacija tekstilnih inženjerjev in tehnikov

Maribor, 29. novembra.

V naših tekstilnih tovarnah je zaposlenih čimdalje več naših tehničnih strokovnjakov in inženjerjev, ki pa so v primeru s svojimi inozemskimi tovariši mnogo na slabšem, dasi opravljajo isto, ali dostikrat celo mnogo odgovornejše delo. Tovarnarji, ki so po večini inozemci, plačujejo naše tehniške moči najmanj za polovico ceneje, kakor inozemci. Zaradi tega so se oddelili naši tekstilni strokovnjaki k samopomoči. Te dni so imeli v Mariboru sestanek pri Novem svetu, kjer so sklenili, da se organizirajo v dveh skupinah: inženjerji posebej in tehniki posebej. Obe skupini pa bosta skupno in sporazumno delovali za zaščito domačih tekstilnih strokovnjakov.

Najden plen Neveljskega vlomilca

Kamnik, 29. nov.

Dodatno k sobotnemu poročilu v našem listu o vlovu v župnišče v Nevljah pri Kamniku poročamo, da so tukajšnji orožniki in stražniki izsledili odnešeno blagajno, katero je vlomilec s svojim pomagateljem odnesel v Mekinjski gozd za posestvom g. Praschnikarja. V blagajni je bila izbita odprtina v takšni velikosti, da je tat z lahko brskal in izpraznil vsebino blagajne. Denar, katerega je bilo nekaj nad 2000 Din, je seveda izginil, pač pa sta pustila v bližini vse listine, katere so bile razmetane naokoli in 25 hranilnih knjižic. V blagajni sta pustila za spomin kovance za 25 par. Zdi se, da bodo pravega vlomilca orožniki kmalu izsledili. Orodja, to je sekira, klamfo in širok mesarski nož, je bilo vse nabrano v župnišču, tako da je popolnoma upravičen sum, da je to vlomilsko delo izvršil človek, ki zelo dobro pozna vse prostore in razmere v župnišču.

Težka nesreča v Hrastniku

Hrastnik, 27. novembra.

V soboto popoldne okrog 13.30 se je zgodila težka nesreča pri rudniku v Hrastniku. Žrtve nesreče je postal delavec Beno Kozar. Njegov poklic je trgovski pomočnik. Ko je rudnik jemal pred enim mesecem nove delavce je bil zraven tudi omenjeni. Zaposlen je bil pri zunanjem obratu. Usodnega dne je delal pri drobilcu gramoza.

Drobilec ga je zagrabil in mu zadal težke poškodbe na glavi in po hrbtu tako, da je padel v nezavest. Rudniški zdravnik mu je nudil prvo pomoč in odredil takojšen prevoz v ljubljansko bolnišnico. Kako je prišlo do nesreče, tudi njegovim sodelavcem ni znano. Krivda morda leži tudi v tem, ker novih delavcev nikdar ne pouče o njihovem delu. Če je delavec previden pri svojem delu, velja za delomrzneža, če se pa pripeti nesreča pri delu, pravijo, da je kriva delavčeva neprevidnost, tako da je krivec vedno delavec sam.

Zgodba o divjih lovcih

Ptuj, 27. novembra.

Bogata lovišča so brezdomno na Dravskem polju, posebno pa na velikem kompleksu med Svetom Kungoto in Strniščem, ki je na gosto obraščeno z borovim gozdom. Na tem kompleksu pokajo, posebno v loviski sezoni, dnevno puške. Toda strelcov oddajajo le lovci, v večji meri izkoristijo to priliko dvji lovci. Te dni se je vršil tamkaj velik lov, ki je bil tudi zelo bogat. Komaj pa so lovci odšli s svojim plenom v neko gostišno, so se pojavili v lovišču divji lovci in nadaljevali s pokončevanjem divjačine. Nekdo izmed lovcev, ki je zval, da se nahajajo v lovišču divji lovci, je ostal v gozdu in prežal na divje lovce. Ni mu bilo treba dolgo čakati, ko se v njegovi bližini pojavita dva divja lovca in začeta streljati zajce in fazane, ne da bi opazila pretežnega pravega lovca. Ker sta bila divja lovca v premoči, je bil lovec v zadregi, kaj naj stori. Končno se je odločil ter oddal v naglici dva strela na divja lovca in obadva pogodil. Nato pa je zbežal, da ga nista spoznala, in prijavil celo zavedo orožnikom imena obstreljenih, orožnikom sicer ni navedel, povedal pa je, da sta oba ranjena in če želijo orožniki izvedeti imena, naj se podajo v sv. Sv. Kungoto, kjer bodo izvedeli, katera dva moška sta obstreljena. Orožniki so tudi to hitro ugotovili in sicer so našli obadva z nevarnimi ranami v postelji. Sta to dva sinova premožnih kmetov.

Pri zaslišanju sta odločno tajila, da bi bila napadena na lovišču od lovcev, poškodbe, da sta si prizadejala domo, češ, da sta se po nesreči drug drugega obstrelila. Prepričana sta namreč, da ju neznan strellec, ki ju je obstrelil, ni spoznal. Da sta pa nevarna divja lovca in da sta kritični dan streljala divjačino, je pokazala hišna preiskava. Zaplenili so njima pet pušk in sedem ustrelnjenih fazanov. Tudi kazni list obh junakov je precej obširen. Zadevo ima v rokah sodna oblast in se bo tudi epilog te zanimive zgodbe odigral pred sodiščem.

Turistični svet dravske banovine

G. ban dravske banovine je podpisal te dni pravilnik o sestavi, organizaciji in delokrogu banovinskega turističnega sveta. Svet, čigar delokrog je osnovan na uredbi o pospeševanju turizma, čakajo važne, z ozirom na položaj, v katerem se nahaja mednarodni turizem, pa tudi nujne naloge. Njegova ustanovitev pa pomeni tudi sicer nov člen v izgraditvi turistično pospeševalne službe ob edino pravilnem sodelovanju celokupne turistične javnosti.

SENZACIJA! Charlie Chan v Šanghaju

Jutri premiera v kinu Slogi!

Ljubljanska opera:

„Boheme“

»La Boheme«, slikar Marcel (R. Primožič), filozof Colline (J. Betetto), Mimi (Z. Gungjenae). Spodaj: Benoit (D. Zupan).

Nenaden mraz - drsališče odprto

Ljubljana, 30. nov.

V noči od sobote na nedeljo vso doživeli v Ljubljani dokaj čudno spremembo: sme mesto je bilo spremenjeno v eno samo poledico. Na katerikoli od mestnih ulic si se znašel, povsod si lahko videl, kako izpodnaša ljudi, ki so se lovili z ulice na tratoarje, od tratoarjev k zidu, itd. Najbolj kočljiva je bila stvar za tiste, ki so se zjutraj šele vračali domov. Taki navadno že sami po sebi niso preveč trdne boje. Ko jim je pripomogel k nestabilnosti še z ledom prevlečen tlak, je razumljivo, da je bilo po cestah dovolj svojevrstnih prizorov. Ni pa bilo treba prebiti noč po lokalih; tudi taki, ki so jo temeljito prespali, so šepali in prišlo je celo do nekaj nesreč. Najhuje je bilo gotovo za 52 letno Marijo Kosovo, ki prodaja časopise. Ko je kmalu po polnoči hitela s časopisi čez ulico, ji je spodrsnilo, padla je tako nesrečno, da si je zlomila roko in so jo morali prepeljati v bolnišnico. Včeraj popoldne pa se je zatekel v bolnišnico dalmatinski krošnar Favel Kuljiš, ki je tudi na ulici tako padel, da je dobil notranje poškodbe. Včeraj že dan je poledica sicer malo popustila, vendar pa se je zato zopet uveljavila zvečer.

Hud mraz, ki je nenadoma pritisnil, pa je dobrodošelj športnikom, ki so navdušeni za drsanje. Včeraj je namreč sprejelo prve goste ilirijanske drsališče. Dasi ljudje še niso vedeli, da bo drsališče odprto, je bil obisk precej dober. Tisti, ki imajo drsališče pripravljene, namreč sami dobro zasluţijo,

kekdaj začne drsanje in navadno dobro uganemo. Danes, drugi dan po otvoritvi, pa zaznamuje seveda še večji prirastek, dočim bo jutri na drsališču gotovo še tako, kakor da bi bili sredi zimskošportne sezone.

Velik požar na Dravskem polju

Pretekli ponedeljek smo imeli na Dravskem polju zopet velik požar, in sicer v Apačah občina Sv. Lovrenca na Dravskem polju. Goreti je začelo pri posestniku Martinu Kelcu ter se je požar razširil še na gospodarska poslopja Martina Zajca in posestnika Matjeva Golca. Vsem trem posestnikom so zgorela gospodarska poslopja do tal. Matjevu Golcu pa tudi stanovanjska hiša. Žrtve požara so vsi poljski pridelki in gospodarsko orodje ter skoraj vsa perutnina. Skupna škoda znaša nad 60.000 dinarjev in je krita le deloma z zavarovalnico. — Da ni postala žrtve požara vsa vas, se je zahvaliti gasilcem iz Sv. Lovrenca in Hajdino, ki so požar lokalizirali in oganj po trudopolnem delu pogasili. Vzrok požara še ni pojasnjen.

Nekaj ur pozneje pa je na novo izbruhnil požar na drugem koncu iste vasi, in sicer pri posestniku Ivanu Klanjšku, kateremu je zgorela vsa domačija do tal. Tako gospodarsko kakor stanovanjsko poslopje je bilo iz lesa in s slamo krito. Škoda se ceni na 20.000 Din.

Premiera
3 decembra

Resnica o največji tragediji nadobuske dinastije:
Največja senzacija te sezone! Pride v kino Matco

Mayerling

Kulturni koledar

Andrej Fekonja

30. novembra 1851 se je rodil pri Negovi literarni zgodovinar Andrej Fekonja. Bil je župnik v Bučah in končno se je kot upokojenec naselil v Soštanju, kjer je tudi 17. oktobra 1920 umrl. — Andrej Fekonja je bil zelo pod vplivom ilirizma, tako da je celo v začetku pisal v srbohrvaškem jeziku. Prišel pa je kmalu do spoznanja, da bi bilo tako početje lahko — nevarno za obstanek našega naroda. — Kljub temu pa ga je še vedno najbolj zanimal ilirski pokret in njegov glavni nosilec pri Slovincih Stanko Vraz. O njem je napisal obširno biografijo v Zori (1876, 77), poleg tega pa se še večkrat vrnil k temu problemu: Kako in zakaj je Stanko Vraz postal Ilir? (4. Zvon 1887.) «Ilirstvo in Slovinci», ki je izšlo v Slovenskem svetu v 10 števil, nadaljevanje pa je bilo zaplenjeno. Veliko člankov je napisal iz južnoslovenske literature, vendar pa imajo največji vsi prigraden značaj: o 300-letnici Trubarjeve smrti, ob 300-letnici Gunduličevega rojstva, o Andreju Vračiču-Mišiču. Pozabil pa tudi ni severnoslovenskih literatur; o Safariku, o slovaški literaturi. Napisal je tudi kratko povestnico slov. pravopisja (4. Zvon 1891).

Andrej Fekonja je bil izredno priden literarni zgodovinar, ki je postavil marsikatero zanimivo vprašanje in napisal marsikatero stvarno oceno. V nekaterih njegovih delih se preveč čuti maginarina slovenska in jugoslovanska tendenca, ki je na škodo stvarnosti. Je pa na eni strani tipičen znak tiste dobe.

Ljubljana danes

Koledar

Danes, ponedeljek, 30. novembra: Andrej. Torek, 1. decembra: Zedinjenje.

NOČNO SLUŽBO IMAJO LEKARNE:

Mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva cesta 20; mr. Gartus, Moste.

DRAMA: Kadar se utrga oblak. Premierski abonma.

OPERA: Zaprt.

KINO UNION: Markiza Pompadur.

KINO SLOGA: Pariško življenje.

KINO MATICA: Izdajalci.

* KINO *

22-21 UNION

Ljuberen slavne žene v prekrasem filmu

Markiza Pompadur

Káthe Nagy, Willy Eichberger, Leo Slezak

27-30 SLOGA

Danes poslednjič opereta po Offenbachovi glasbi

Pariško življenje

Jutri premiera: Charlie Chan v Sanghaj

21-24 MATICA

Monumentalni film o pogubnem delovanju

špijonov in o borbi proti zlikovcem te vrste

Izdajalci

WILLY BIRGEL

LIDA BAKOVA

Predstave danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri,

jutri (na praznik) ob 16., 17., 19. in 21. uri

1. decembra praznujemo kot državni praznik zedinjenja troimenega naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev v enotno državo pod žezlom dinastije Karadjordjevičev.

Vsi državni in javni uradi razobesijo ta dan državne zastave; pozivam pa tudi vse ljubljanske meščane, da okrasijo svoje hiše z državnimi zastavami in tako izvrše svojo patriotično in državljansko dolžnost.

Vse trgovske in obrtne obratovalnice morajo biti ta dan zaprte.

Predsednik: dr. Adlešič Juro s. r.

Copatna akcija društva Rdečega križa.

Podobor društva Rdečega križa v Ljubljani namerava prirediti za sedanje čase prav primerno copatno akcijo za revne učence ljubljanskih osnovnih šol. Mnogo otrok ima že v šolah tople copate, vendar je pa še dosti revnih učencev, ki prihajajo v šolo z mokrimi in s premrlimi nogami, a nimajo copat, da bi se preobuli. V mokrih čevljičkih morajo sedeti v šoli, ker ne škoduje le zdravju, temveč tudi uspešnem šolskemu napredku. Tem revežem hoče pomagati Podobor z napravo večjega števila copat. V ta namen pa rabi pomoči vsega meščanstva. V vsaki rodbini je mnogo odloženih nogavic, copat, klobukov, sušenih krp, ostankov volne, bombaža, vrvic in kakršnihkoli usnjenih predmetov, kar se vse da predelati v copate. Naše poštvovalne odbornice bodo pripravile kroje ter bodo priredile posebne tečaje, h katerim se vljudo vabijo vse članice društva Rdečega križa, samarijanke, kakor tudi vse žene in dekleta, katere bi bile pripravljene pomagati. Izpeljavo akcije si predstavljamo tako, da se bo delalo skupno pri posebnih tečajih ali pa, da se bo oddajalo delo na dom. Da bo pa mogoče čimprej izvesti to človekoljubno akcijo, prosimo, da zberete omenjeni material ter ga pošljete našemu odboru, Gosposvetska cesta 2-II ali da nas obvestite z dopisnico ali telefonično na številko 32-18. Dan in uro tečaja bomo pravočasno objavili.

Združjenje železniških uradnikov kraljevine Jugoslavije priredi prihodnje dni pod vodstvom predsednika svetnika Josipa Obada iz Zagreba tridnevno poučno ekskurzijo na Dunaj. Udeleženci si bodo ogledali najmodernejše varnostne naprave pri zveznih železnicah, tehnični in naravoslovni muzej ter druge zanimivosti.

VIII. poljudno-znanstveno predavanje Prirodoslovnega društva. M. Adlešič, gimn. profesor: Hipoteze in izkustva v naravoznanstvu. Predavatelj bo orisal zanimivi in aktualni razvoj fizikalnih ved v poslednjih desetletjih ter preko poskusov, širitev izkustva, prišel do mikalnih problemov, ki so po obtem mnenju povzročili spreobrat v fiziki ter vedli do revolucionarno smelih pogledov na svet. Na mnogih diapozitivih bo pokazal izkustvene poti, po katerih se je v velikem svetu ustvarila relativnostna teorija in so se v malem svetu odkrili novi gradbeni delci materije. V predavanju bo natančno zahtana meja naravoznanstvenih hipotez in nakazano, dokod sega prava znanost in kje se pričenjajo fantazije, s katerimi ne more imeti nobena resna filozofija ničesar skupnega. — Predavanje bo danes (ponedeljek) ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice.

„Kadar se utrga oblak“

K nocojšnji premieri v drami

Ljubljana, 30. novembra.

Treba je spregovoriti s kratkim uvodom ob priliki uprizoritve premiere Žigonovega dramskega dela „Kadar se utrga oblak“, kajti to je šele drugo originalno, slovensko delo v dosedanjem delu letos izvedenega repertoarja v naši drami. Vsekar smo morda letos na boljšem, vsaj upanje je, saj smo v minuli sezoni 1935/36 med 20 premierami videli vsega samo dve izvorni deli, in sicer dramo „Direktor Campa“ (Jože Kranjc) in žaloigro „Bratomor na Metavi“ (Pavel Golia). Letos pa je še precej premier pred nami, obljubljen nam je vsaj Kreftov „Matija Gubec“.

Naša dramska izvirna produkcija je zelo pičila. Včasih so rekli: nimamo zgodovine (sic!), ker so mislili, da služi dramam na splošno kot vsebina le zgodovinski dogodek, preteklost, čeprav naši novejši dramski (predvsem Kreft) s pridom prinašajo ravno našo zgodovino na oder.

Danes doživljamo bolj uspehe uprizoritve meščanskih dram, ki nam jih dokaj dobrih audijo Čehi. Včasih tudi slovenskega meščanstva nismo imeli. Danes ga počasi dobivamo; res še ga ni mnogo, a zdi se mi prav mogoče, da bi, recimo komedijo „Na ledeni plošči“, napisal kak slovenski dramatik, saj je naše meščanstvo prav v istem precepu, reci »moralnem propadu«. Dobro bi torej bilo, da se šo-

lamo pri Čehih, saj je tudi njihova odrska tehnika na višini.

Najmočnejše smo Slovenci zastopani v kmetu: pričakovali bi torej kopico izvrstnih kmečkih dram, a imamo jih le nekaj (Finžgar, Jalen). Seveda teh ne vidimo v Narodnem gledališču, ker se morda zdijo »premaloz«. Vidite, to je merilo pri nas, ki pa je prineseno iz inozemstva. Ves čas letajo naši hude po Evropi in še dalje, ko pa pride tak domov, pa vse kritizira in pravi: »Tam sem videl to in to! Umetnost! Nam ne bi smel biti cilj, da se z večino svojega repertoarja ravnamo oz. skušamo ravnati po višini evropskih gledališč, temveč da damo kar največ domačih del, četudi niso na »evropski« višini. Gre namreč tudi za umetniško-vzgojno, vzpodbudno sredstvo za bogato domačo ustvarjanje. Strožje bomo reševali takrat, ko bo kaj reševali. Kdo se ti bo od mladih, recimo danes, lotil slovenske žaloigre, veseloigre, če pozna gornja merila kritikov?

S tega vidika moramo Žigonovo delo kar najtopleje pozdraviti, ki ga je tudi sicer kritika pozitivno ocenila. Delo prikazuje propad trškega družinskega življenja, zgrajenega na laži in materializmu. — Radovedni smo, kako bo delo odrsko uspešno, saj so naše slovenske stvari po večini ravno v odrski tehniki težke, reci slabe (Cankar).

Obrtništvo v Slovenskih goricah

Sv. Ana v Slov. gor., 27. novembra.

Obrtništvo, razen onega, ki oskrbuje domače potrebe (krojači, čevljarji, kolarji, kovači itd.), je v Slovenskih goricah slabo razvito. Tudi obrtništvo najpotrebnejših domačih strok je prišlo v zadnjih letih znatno hirati, dočim je po pravnatru nekako 5 let dobro napredovalo, ko so bili bolj časi. Kmet obrtnika ne more plačati za delo v denarju zaradi sedanjih težkih gospodarskih razmer, marveč plačuje v blagu, n. pr. v drvah, poljskih pridelkih itd., kar v sedanjih časih še najlažje zmora. Obrtnik, ki ima za svojo obrt enako velike stroške, pa ne more plačevati raznih velikih obrtnih davkov in taks v blagu, marveč v denarju. Kje pa naj vzame denar, če mu kmet v denarju ne more plačati? Če bi n. pr. prodal bla-

go, ki ga prejme za delo od kmeta, bi to njegovo delo niti za polovico ne bilo krito. Naš obrtnik je zato prisiljen obrt opustiti in se lotiti drugega posla, magari šušmarstva. To se v sedanjem času pogosto dogaja. Na kmetih pa obstoji šušmarstvo neke druge vrste. Kmet, ki obrtnika ne more plačati, se posveti tej ali oni obrtniški stroki, predvsem kolarski, tesarski itd. ter dela za domačo uporabo najnujnejše potrebščine kot samouk. — Obrtnik je zaradi tega hudo prizadet, ker kmečki sinovi opravljajo njemu pripadajoča dela dotične stroke. Krojače in čevljarje pa močno ovira konkurenca bližnjih mest in trgov, kjer so večja obrtniška podjetja in prodajalne, n. pr. Bafa in Tivar. Te težke obrtniške razmere pa se bodo zboljšale, ko se bodo zboljšale razmere našega kmeta.

Ljubljana : Concordia 2 : 2 (0 : 2)

Zagreb, 29. novembra. Na igrišču Concordie se je zbralo večeraj le okrog 500 ljudi, da prisostvujejo tekmi med Ljubljano in Concordijo. Udeležba je bila tako pičila radi tega, ker so bile v Zagrebu istočasno še druge prvenstvene tekme, ki so pritegnile številne gledalce. Ljubljana tokrat ni imela sreče. Kajti voditi z dvema goloma in potem končati z neodločenim rezultatom, pomeni, da je moštvo pustilo ali pa da je imelo neverjetno smolo. Zdi se, da je bilo danes vsakega malo: malo smole in popušanje v igri. Skoraj ves del prvega polčasa so bili Ljubljančani absolutni gospodari na igrišču. V tem času so zabili tudi oba gola, in sicer v 17. minuti Lah prvega in drugega v 38. minuti, ko je Lah zopet poslal žogo neubranljivo v mrežo. V drugem polčasu pa so napeti Zagrebčani vse sile, da bi znižali razliko. Napadi so postajali vse ostrejši in so se vrstili drug za drugim. To je bilo tem lažje, ker je sodnik domačin spregledal dokaj »zrelili« faulov. Vse akcije pa so Ljubljančani spretno odbijali. Logar je bil odličen. Toda: v 20. minuti zopet odbije strel, ki je bil namenjen v mrežo. Na vso nesrečo pa je odbil žogo v prsa svojega nasprotnika in od tam se je odbila — v mrežo. Stanje 2:1. Zagrebčani so tempo in oostrost podvojili, ker so slutili, da utegnejo iznačiti. To jim je uspelo v 30. minuti, ko je Jazbec iz neposredne bližine neubranljivo poslal žogo mimo Logarja v gol. Tako je bil postavljen končni rezultat 2:2.

S tem je odigrala Ljubljana svojo zadnjo tekmo v jesenskem delu državnega nogometnega prvenstva. Zasedla je sedmo mesto. Če se spomnimo, s kakim navdušenjem smo sprejeli ime ljubljanskega kluba na častnih mestih v tabeli in kako sedaj obenem s padanjem na tabeli pada tudi zanimanje, si k vsemu temu ne moremo ravno čestitati. Pri stvari

Ljubljansko gledališče

DRAMA

Začetek ob 20 uri

Ponedeljek, 30. novembra: Kadar se utrga oblak. Premierski abonma V proslavo narodnega praznika.

OPERA

Začetek ob 20 uri

Ponedeljek, 30. novembra zaprt.

se ne moremo otresti pomisleka, da menda v zadnjem času niti dveh tekem ni odigrala isto moštvo. Tako neprestanega menjavanja postav menda nismo videli pri nobenem klubu v državi.

Drugi rezultati:

Gradjanski : Slavija (S) 3:2 (2:1).

Jugoslavija : Bask 2:1 (1:1).

Slavija (O) : BSK 1:1 (1:0).

Hajduk : Hašk 7:0 (2:0).

Tablica izgleda sedaj takole:

Slavija (S)	9	5	2	2	22:16	12
BSK	8	4	2	2	18:7	10
Hajduk	8	5	0	3	19:8	10
Bask	9	4	2	3	17:16	10
Gradjanski	6	4	1	1	16:6	9
Jugoslavija	7	4	0	3	18:9	8
Ljubljana	9	2	3	4	9:14	7
Savija (O)	9	2	2	5	11:22	6
Haška	7	1	3	3	7:20	5
Concordia	8	1	1	6	8:27	3

Karitativna zveza za mariborske reveže

Maribor, 29. novembra.

Mariborska karitativna zveza je že pred nekaj leti osnovala pomožno kuhinjo, v kateri dobe reveži pozimi zastoj ali proti malenkostni odškodnini topel in dober obed. To kuhinjo vzdržuje Karitativna zveza s prostovoljnimi darovi dobrih ljudi, razen tega pa je organizirala poseben način podpiranja revežev po zasebnikih z nakaznicami, ki jih prodaja. Tudi letos bo Karitativna zveza odprla svojo kuhinjo, in sicer jutri, 1. decembra. Z jutrišnjim dnevom bo začela dajati kosilo vsem tistim potrebniim, ki se zatekajo po pomoč. Karitativna zveza se radi tega obrača na vse svoje dosedanje plemenite podpornike s prošnjo, da jo podpirajo tudi v letošnji zimi. Obenem vabi vse gg. trgovce in zasebnike, da kupujejo listke njene pomožne kuhinje ter pomagajo na ta način čim večjemu številu revežev v mrzli zimi vsaj enkrat na dan do toplega kosila.

Od tu in tam

Jugoslovanska pevska zveza je imela svoj 13. občni zbor v Novem Sadu. Med drugim so obravnavali tudi predlog, naj bi se ustanovil skupen pevski zbor, ki bi v njem sodelovali tudi člani hrvalske pevske zveze in slovenske pevske zveze. Predlagali so pa tudi, da se ustanovi liga zveze pevskih društev kraljevine Jugoslavije, zaradi katere naj bi vodstvo stopilo v stike tudi s slovenskimi in hrvalskimi pevskeimi društvi.

V zagrebški bolnišnici je umrl krojač Lojen. ki ga je preganjala čudna usoda. Pred dnevi so ga popolnoma pijanega morali prepeljati z reševalnim avtomobilom v bolnišnico, ker se je bil v svoji pijanosti precej potolkel po glavi. Se isti dan so ga spustili, ko se je bil streznil in so bile njegove poškodbe le lažjega značaja. Takoj naslednji dan pa se je mož spet tako nečloveško napil, da se je moral strezneti ponovno v bolnišnici. Včeraj pa ga je doletela podobna, a hujša usoda. Napil se je, povrh pa so ga neznanci še natepli. Prepeljan v bolnišnico se ni več zavedel iz svoje pijanosti in je umrl.

Dva Dalmatinca, po pokliu torbarja, sta prišla do Novega Bečaja. Mraz ju je prisilil, da sta nekje zaprosila za prenočišče in so jima odkazali stajo. Ker je bil mraz, sta si tam zakurila z ogljem in legla spat. Ko ju je gospodar hotel zjutraj zbuditi, ju ni mogel prikliti. S silo je nato vdrl vrata v stajo, pa je oba našel mrtva. Zaradi plina, ki je puhtel iz tlehga ognja, sta se zadušila.

Blizu Slavonskega Broda je zaradi prevelike količine zaužitega alkohola umrl neki kmet. Vsako jutro je prihajal k svojemu sosedu, ki je imel doma dobro žganje. Pred dvema dnevoma pa je odklonil ponujeno žganje, nakar so se mu drugi začeli smejati in se šaliti iz njega. S sosedom sta nazadnje stavila za 100 Din, da bo v pol ure popil veliko mero žganja. Mož je spil žganje, pa je takoj padel v nezavest. Poskušali so mu sicer rešiti življenje, vendar je bilo zastrupljenje z alkoholom hujše. Po nekaj urah je umrl.

Glavna pošta v Dubrovniku je postala prenatrpana in je bilo zato sklenjeno, da se bo poslopje pozidalo in dvignilo. Temu odloku pa se je uprila mestna občina, češ, da bi tako povečana stavba kazila lice vsej okolici in se arhitektonsk ne skladala z ostalimi palačami. Kljub temu pa je bila razpisana licitacija za gradnjo. Zdi se, da se bo moral doseči sporazum med občino in pošto in najti izhod, ki ne bo oškodoval splošne enotnosti in lice mesta, zadovoljil pa potrebe po razširitvi poštnega posloplja.

Hrvatski zasebni nameštenci so zborovali v Zagrebu. V otvoritvenem govoru je predsednik Peter Baković dejal, da se ta organizacija vključuje v kmetško gibanje dr. Vladka Mačka. Zahteval so tudi ustanovitev pokojninskega zavoda za zasebne nameštence v Zagrebu. Ta predlog so staveli dalmatinski delegati.

Krvava ljubavna tragedija se je v soboto odigrala v Zagrebu. Poštni uradnik Alojzij Kaluder je bilo nesmrtno zaljubljen v svojo tovariško Maro Hečimović. Mož je bil že nekaj let ločen od svoje žene. Ko pa je dekle uvidelo, da iz tega poznanstva ne more biti poroke, je Kaluderu povedala, naj jo pusti pri miru. Kaluder se pa s tem ni hotel in ni mogel sprijazniti ter je zato sklenil, da se bo maščeval. Poprej je še povprašal Maro, če je njena odločitev dokončna. Ko je dobil tak odgovor, je napisal svojim prijateljem in svoji ločeni ženi poslovilna pisma, nabasal revolver in odšel k dekletu na stanovanje. Tam niso ničesar opazili na njem. Sla sta z dekletom na sprehod. Na cesti pa je Kaluder nenadoma potegnil revolver in ustrelil najprej dekle v glavo, nakar se sebe.

V Filadelfiji v Ameriki je pred nekaj tedni umrl škralj lešnikov Kristijan Schäffer in zapustil sorodnikom ogromno bogastvo 800 milijonov dolarjev. Mož je bil doma iz malega mesta ob Reni v Nemčiji, sorodniki so se priselili tudi v Vojvodino. Brat umrlega je kmet blizu Vel. Ki-kinde. Kristijan, ki je šel že v mladih letih v Ameriko, se je začel tam baviti z izdelavo preprog. Kmalu pa je tako obogatel, da je kupil nekaj tovarnen preprog. Nekega dne pa je izgubil vse svoje premoženje na borzi. Ni obupal. Začel je prodajati pečene lešnike. Spet se mu je sreča nasmešnila in je ves svoj denar dobil nazaj. Kupil je spet tovarne. Od tedaj se mu je začelo bogastvo gromaditi, postal je član velikih finančnih skupin. Umrl je star 90 let. Bogastvo je sicer dobila njegova hči, ki pa je kmalu za njim umrla. Ogromna dedščina je seveda spravila na noge vse bližnje in daljnje sorodnike umrlega bogataša. 275 sorodnikom je ameriško sodišče priznalo pravico dedovanja. Med temi srečnimi je tudi 55 družin iz Banata.

NAZNANJAMO VSEM SORODNIKOM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM, DA JE DANES, V NEDELJO 29. T. M., PO DOLGI, TEŽKI BOLEZNI, PREVIDEN S TOLAZILI SVETE VERE, UMRL NAŠ DRAGI SIN, SOPROG, OČKA, STRICEK IN SVAK, GOSPOD

ALOJZIJ SPRINGER

POSESTNIK, GOSTILNIČAR IN FEK

POGREB NEPOZABNEGA POKOJNIKA BO V TOREK, DNE 1. DECEMBRA OB DESETIH DOPOLDNE NA TUKAJŠNJE POKOPALIŠČE. PROSIMO TIHEGA SOŽALJA

TREBNJE, DNE 29. NOVEMBRA 1936

ŽALUJOČI OSTALI

Zgodba neupoštevanega človeka

Nekako petdeset let je minilo, ko je iz Španije odšel, kakor mnogo drugih še, v Ameriko »na lov za zlatom«. Antonio Fernandez iz Barralobre. Bil je izredno pridlen in podjeten, tako da je po petih letih bivanja v Ameriki bil prebričan, da se lahko mirne duše vrne nazaj v domovino, kjer da bo lahko v največji sreči in zadovoljstvu preživel svoja stara leta. Ne da bi mu bilo treba sploh še kdaj prijeti za kakšno delo. Polastilo se ga je tudi nekam domotožje, ki ga je še bolj gnalo nazaj v Španijo.

Podrti gradovi

Ko se je po petih letih viharnege in včasih celo pustolovskega življenja res vrnil nazaj v domovino, se je zgodilo, česar ni niti najmanj slutil. Doma ga je čakalo veliko razočaranje nad vsem, kar si je kdaj zamislil lepega, in kar bi mu na stara leta lahko lajšalo bridke ure njegovega življenja. Misli je že v Ameriki večkrat sam pri sebi, kako se bo vrnil pod domačo streho, odkoder ga je pred leti gnala želja po bogastvu v Ameriko, bogat, srečen in tudi slaven. Z delom svojih pridnih rok si je res pridobil veliko bogastvo, sanjal je tudi že o veliki sreči, vendar prave sreče zanj še ni bilo, vsaj take ne, kakršno si je zamisljal, ni pa poleg tega bilo niti slave, katere si je želel ob svoji vrnitvi domov. Prav za prav ni bil toliko slaven, kakor v pravem pomenu besede, le to je želel, da bi našel priznanje za svoje delo pri tovariših, ki jim sreča ali korajža ni dala, da bi šli poiskat bogastva v daljni ameriški svet.

Ko se je vrnil domov v Španijo, so ga njegovi znanci sicer še poznali, vendar ga niso gledali skorozi skoraj nič drugače očala, kakor pa takrat, pred leti, ki je bival še z njimi in bil enako vreden kakor njegovi tovariši, ki niso imeli za seboj skoro nikakšne večje življenjske skušnje. Antonio Fernandez je bil, kakor rečeno, silno razočaran nad tem, ker ni nihče hotel upoštevati njegovih življenjskih podvigov, njegove volje, da si s svojim pravičnim delom ustvari boljše življenje, življenje, ki ga zasluži človek pridnih rok. Priznanja ni našel niti za to, da tudi v Novem svetu ni nikdar pozabil, da v njegovih žilah teče kri zavednega Španjolca, ki se zna za svojo domovino boriti tudi takrat, kadar živi daleč proč od nje in da njeno ime nese v svet tudi tja, kjer je španska beseda za domačine španska vas. Tudi tega velikega dela njegovi tovariši, ko se je vrnil zopet domov, niso videli, še manj pa ga cenili. Zamisljal si je Fernandez včasih celo to, da mu bodo po njegovi vrnitvi domov postavili kar spo-

menik, kakor jih imajo navado postavljati velikim možem, narodnim junakom, ki so si v svojem življenju pridobili velike zasluge za španski narod doma ali na tujem. Vsega tega pa Antonio Fernandez ni dočakal.

Sebi postavil spomenik

Sklenil je, da se nad svojimi neuvidebnimi tovariši — domačini maščuje na drug način, da bi jih vsaj nekoliko opozoril na to, da ne ravna po prav z njim, ko ga tako hladno, kakor koga drugega sprejemajo, ko se vrača v domovino, prav za prav bogat, slaven in tudi zaslužen. Ker mu že nočejo postaviti spomenika, se je odločil, da si ga postavi sam. In res. V svojem dvorcu, ki si ga je zgradil z »ameriškim« denarjem, si je na vrh stolpca postavil krasno izdelan kip, ki predstavlja popotnika, ki s plamenico v desni roki gre za srečo, preko leve roke mu visi popotni plašč, ob nogah pa je postavljen na tla kovček. Spomenik nosi ime: »Delo je moj Bog, svet — moj grob!« Delo je bilo ti- sto, kar je izpopolnjevalo njegovo življenje, ljudje pa so mu izkopali grob, kakor da ne znajo ceniti vsega tega, kar je v svojem življenju ustvaril s svojimi rokami.

Nenameravan uspeh

Toda, tudi s tem, da si je Antonio Fernandez postavil sam spomenik, ni dosegel tega, kar je hotel pač pa čisto nekaj drugega, kar ni toliko v skladu z njegovimi zaslugami, ki si jih je pridobil v Ameriki, pač pa mnogo bolj z neverjetno radovednostjo ljudi, ki si hočejo ogledati vsako posebnost, čeprav ni prav posebno pametna. V Barralobre, kjer je bil doma Antonio Fernandez, prihaja posebno v zadnjem času vedno več tujcev, ki si na vsak način hočejo ogledati ta res čisto svojevrsten spomenik na stolpu Fernandezovega gradiča. S tem pa se je v zadnjem času tudi nekam zelo razvil tujski promet v tem mestecu. Tega prav za prav Fernandez ni hotel, čeprav bi ne bil morda tudi proti temu. Na njegovem kipu se gotovo največ pase le radovednost nekaterih obiskovalcev, ki se v svojem brezskrbnem življenju pač ne nameravajo nikdar pečati s kakšnim bolj pametnim poslom. Ša vsi ti številni obiskovalci tega mesteca zaradi katerih pravijo, da se je silno dvignil tujski promet, gotovo niso umetniki, ki se hodijo čuditi »veliki« zamisli Spanca Fernandez. Končno pa, če se je res tako povečal tujski promet v Barralobreu, zato mestu tudi ni brez pomena. Korist je pa le korist, čeprav ne nameravana, slučajna...

Iznajdljivost pri izbiranju poklicev

O poklicih, ki so si jih ljudje izbrali, je bilo vedno dovolj govorjenja, v tem ali onem smislu. Tudi večini je znano, kateri poklici več nesejo, čeprav onemu, ki ga opravlja, ni treba morda tako trdo delati od jutra do večera, kakor na pr. kmet, ki nima predpisanih uradnih ur, ki bi se jih mo-

ral držati. Marsikdo tudi prav vneto govori o poklicih drugih tedaj, ko na vsak način skuša povedati, čeprav ne namenoma, kako s svojim lastnim poklicem ni zadovoljen in si želi višjega, bolj častnega, pred vsem pa takšnega, ki mu kaj več nese. So pa še tretje vrste ljudje, ki ne tožijo pre-

več nad tem, če jim ni bilo namenjeno, da bi bili ljudje »boljši« poklicev, pač pa si v svoji iznajdljivosti izmislijo čisto nekaj novega, kar bi končno tudi lahko veljalo za poklic, saj tudi prinaša za- služek, včasih celo precej stalen in še kolikor toliko dober. Samo iznajdljiv je treba biti, kakor so bili na pr. tle svojevrstni ljudje:

V ameriških filmskih atelijih deluje mož, ki si je izmislil kar celo napravo, s katero pere ne- rabne obleke filmskih stilitov tako lepo, da se človeku zdi, da so nove.

Ali drug primer: Pri neki londonski paro- plojni družbi živi v poslovalnici nek namestnik, ki v svojem prostem času, ki ga ima gotovo nič koliko, sestavlja ljubavna pisma za druge. In če konec leta ta svojevrstni zaslužkar prešteje denar, ki ga je zaslužil, se gotovo prav lahko pohvali, da je imel dosti uspeha z omenjenim svojim poslom.

Tretji je pa napravil — saj je bil Francoz — bolj po francosko. Ustanovil je »klinikko ljubezni«. Njegovo delo je obstajalo v tem, da je poučeval ženske in neveste o njihovih zakonskih dolžnostih. Tudi o tem pravijo, da mu kupčija dobro cvete.

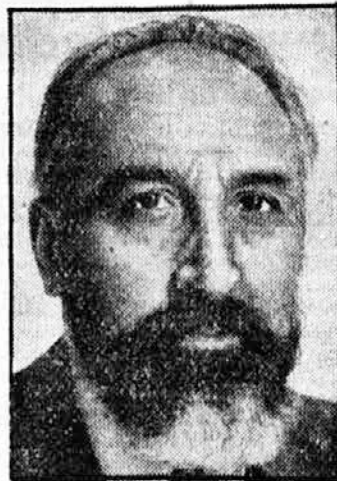
Tudi pri ženskah ni izjeme: V Berlinu še sedaj živi neka ženska, ki si je nadela naslov »univerzalne pomočnice«. Kadar so ljudje na po- tovanju ali z doma, oskrbuje ta ženska njihove ptice, hrani in redi mačke in pse, ki s svojimi gospodarji niso mogli na pot. Tudi ta pravi, da

Kovinaste gosli

Da bi kdo izdeloval gosli ali podobne glasbene instrumente kar iz kovine, na vse zadnje še ni tako neverjetna stvar. Vendar pa, če si ogledate trgovine, v katerih prodajajo te vrste robo, menda še ne boste imeli te sreče, da bi videli kje na steni viseti violine iz kakšne kovine. Na drugi strani pa se pojavlja tudi vprašanje, zakaj bi za ta glasbila morali začeti rabiti kako drugo snov, kakor les, ki ga je menda vendar le dovolj vse- povsod na svetu, ne samo takšnega, ki ga ni mo- goče uporabiti za kakšno boljše stvar, pač tudi les najboljše kakovosti. Pa vendar, v Ameriki se že kaj izmislilo, če se le kje. V nekem ameriškem mestecu so, kakor pravijo, pred kratkim odprli tovarno, v kateri izdelujejo gosli iz kovine. Ta kovina ni enovrstna, pač pa je neka zlitina bakra, niklja in kroma, ki ima prav iste lastnosti kar se tiče zvočnosti in odmevanja, kakor najfinjši les, ki ga v ta namen uporabljajo. To zlitino, pra- vijo, ni bilo prav lahko zadeti, in je trajalo celo vrsto let predno so našli popolnoma pravo raz- merje med kovinami, ki naj sestavljajo to zlitino. Tudi to pravico, vsaj tisti, ki take violine pro- dajajo, da se njihov glas prav nič ne razlikuje od tistega, ki ga najboljši igralci izdavi iz lesenih gosli. Drugo vprašanje pa je, morda za bogate Amerikance ne tako važno, namreč, koliko takšne kovinaste gosli stanejo. Večina bo najbrže mnenja, da je le še boljše igrati na leseno violino.

Lev v Miami

Ne, v tem primeru ne gre za elegantnega promenadnega leva v sijajni kopalni obleki in le- pim telesom, ki dokazuje, da je športnik, ki bi navduševal one, ki hodijo iskati razvedrila v to znano ameriško letovišče. V tem primeru gre za pravega resničnega leva, ki ima strašno ime

Dornoy, dosedanji tajnik v ministrskem predsed- ništvu, ki je postal za umrlim Salengro-jem fran- coski notranji minister.

se ji prav dobro godi, da zasluži več, kakor bi pa delala kaj drugega, celo to pravi, da se nikdar ne bo lotila kakšnega drugega posla.

»Nero« in pripada zoološkem vrtu v Newyorku in je sijajno dresiran. Prav radi njegove sijajne dresure se je uprava kopališča odločila, da ga pokliče v Miami kot poslednjo atrakcijo. Lev ima nalogo, da prenaša otroške in otroških vozičkah po promenadi v Miami. Stariši, ki se ne boje za otro- ke in jih dajo na razpolago, da jih lev prenaša, dobe zato prost penzijo.

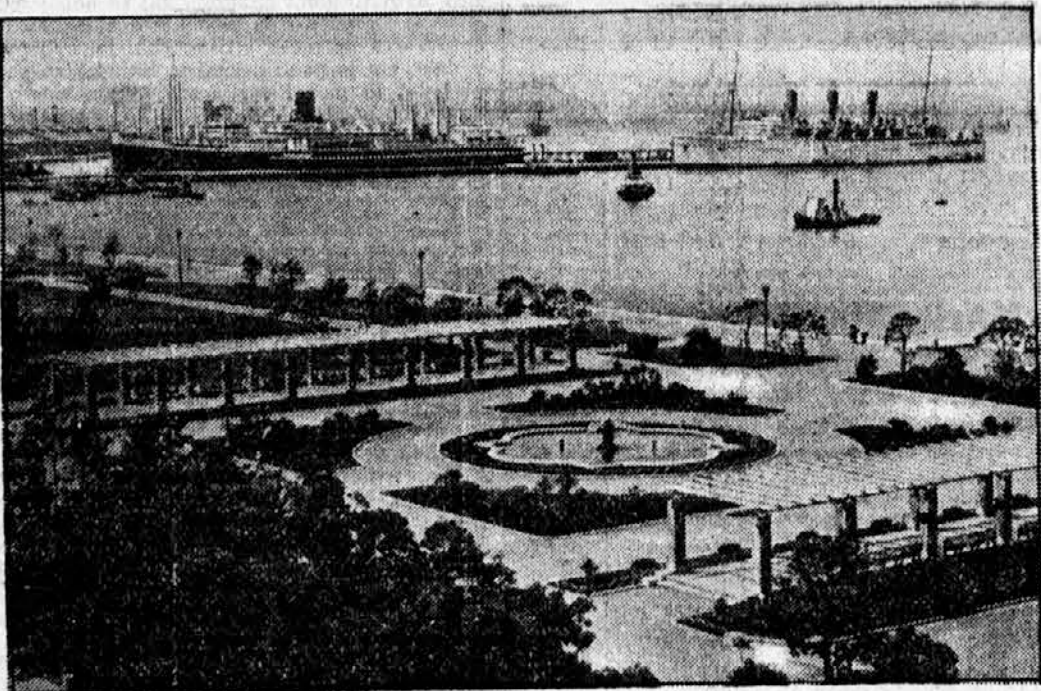
Radio

Programi Radio Ljubljana

Ponedeljek 30. novembra: 12.00 Vrsta veselih pes- mie (plošče) — 12.45 Vreme, poročila 13.00 Čas, spored, obvestila — 13.15 Operne predigre (plošče) — 14.00 Vreme, borza — 18.00 Zdravniška ura: Potrebne vode (R. dr. Anton Brezel) — 18.20 Gabriel Piere: Ra- muntcho (plošče) — 18.30 Slovenska narodna pesem (predava g. Fr. Marolt) — 19.00 Čas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30 Nae ura — 19.50 Zamitvost 30.00 Vomerger Jože: Ustoličenje na Gosposvetem polju (zvočna slika) — 20.40 Koroške narodne pesmi (plošče) — 21.00 Ura simfonije glasbe (Radijski orke- ster) — 22.00 Čas, vreme, poročila, spored — 22.15 Ro- mance, serenade in usipavke (igra Radijski orkester).

Drugi programi

Ponedeljek, 30. novembra: Belgrad: 19.50 Vokalni koncert — 20.50 Opera »Luisa« — 22.20 Radijski orkester — Zagreb: 20.00 Vokalni koncert — 20.30 Zbor — 21.00 Leoncavallova opera »Pagliacci« — 22.20 Plesna glasba — Duna: 20.00 Tirolska ura — 21.00 Arie — 23.35 Zbor — 23.50 Plesna glasba — Trst-Milan: 17.15 Plesna glasba — 20.45 Vokalni koncert — 21.55 Koralni koncert — 23.20 Plesna glasba — Rim-Bar: 17.15 Pestra glasba — 20.55 Komorn koncert — 22.45 Plesna glasba — Prag: 19.25 Filmska glasba — 20.25 Pestra glasba — 21.00 Igra — 21.30 Plesno — 22.15 Plošče — 23.00 Angleski koncert — Varšava: 19.30 Orkestralni koncert — 21.30 Zbor — 22.00 Simfonični orkester — 23.00 Plesne plo- šče — Bratislava: Gogoljeva veseliga »Revizor« — Frankfurt: 21.00 Simfonični koncert — Monakova: 20.00 Slavnostni godalni koncert — Strassbourg: 21.45 Sim- fonični koncert.

Japonsko pristanišče Jokohama, kjer bodo stopili na kopno udeleženci tokijske olimpijade leta 1940

Sven Elvestad:

14

Zlodej se dolgočasi

S kretnjo roke ga je Brede pozval, naj sede. Gledal ga je in čakal; hladnost je le- žala v zraku, kakor bi hotela reči: Bodite kratki. Čas je zlato.

Mr. Johnson je iskal obliko, ki se mu je najbolj prilagala, pozorno vlnodnost brez slehernege pretiravanja, predvsem brez sle- herne sledi zmagoslavja. Morda je čutil, da ga je tesnilo molčeče opazovanje generalnega ravnatelja, kajti Brede je sedel težko in trdno, pozorno je strmel vanj in ga z nekim začudenjem študiral.

Mr. Johnson je uslužno povprašal po zdravju gospoda generalnega ravnatelja.

»Jaz se dobro počutim.« je dejal Brede.

Nato je rekel mr. Johnson:

»Občudujem vas. Niste nas razočarali.«

»Nepotrebne besede.« je dejal Brede in nepotrepežljivo gledal proti vratom, kakor da bi se pred njimi gnetla vrsta pomembnih go- spodarskih konferenc.

»Tudi jaz ne želim izgubljeni časa.« je odvrnil drugi. »Vendar mora med nama pri- ti do sporazuma. Ponoviti moram, da ste se vedli modro. Takoj ste dobili pravilen občut- tek za jedro položaja. Ko ste se zunaj na hodniku spet ovedli, je bila vaša volja, da zadevo omalovažujete. In kolikor morem pre-

soditi, tudi policijske ovadbe niste vložili, — ali se pa morda motim?«

Brede je molčal.

»Vsaka najmanjša naglica.« je nadaljeval mr. Johnson, »lahko nakopiči nezaslišane te- žave. Oglejte se samo malo okrog sebe v tej sobi, gospod generalni ravnatelj, v njej je več stvari, ki bi mogle zadrževati navaden potek stvari. Električni zvonec tukaj, telefon tam, tudi vratarja seveda lahko pokličete. Nemara celo policijo. Toda vaš zdrav poslovni razum vam bo dejal, da se s tem možnost urejanja zadeve poslabša in stopnjuje do ne- premagljivosti.«

Brede je nekaj časa sedel mirno in se ni ganil. Preudarjal je.

Nato je vstal in odšel do električnega zvonca.

Amerikančev obraz je spreletelo raz- očaranje, vendar je ostal miren na svojem sedežu.

Par minut je minilo v najglobljem mol- čanju. Bil je čudovit boj, ki je v njem veljalo obdržati mirne živce. Niti za trenutek ju ni zapustila njuna prisotnost duha. Brede je se- del neprodiren in čakal. Niti z najmanjšo potezo ni izdal tega, kar je imel za bregom.

Mr. Johnson je pogledal na svojo uro. Bilo je videti, kakor da ga ta presledek in izguba časa jezita.

Ko je v istem trenutku potrkalo na vrata, bi pozoren opazovalec nemara lahko videl,

kako je preko lica generalnega ravnatelja hušknil begoten smehljaj; ta smehljaj je po- menjal priznanje.

Sluga je stopil v sobo.

Osmo poglavje.

Brede se je obrnil do Amerikanca in vprašal:

»S čim vam smem postreči? Ob tej pred- poldanski uri pijem navadno vedno skodelico močne kave.«

Mr. Johnson se je hvaležno priklonil. Ali mu je v obeh zasvetilo zmagoslavje? Zdelo se je, da ga Brede ni opazil. Priklimal je slugi, ta pa je izginil.

Zdaj Brede ni več kazal nepočakanosti. V teku kratkega pogovora si je bil ustvaril sodbno o človeku in položaju. Tu je bil očivid- no edino le za rešitev več ali manj zaplete- nega gospodarskega vprašanja. Vedel je, da bo z nasprotnikom vlačil uro, kakor je to že tolikokrat delal preko pisalnika. In ne da bi kaj podrobneje razmislil, se je poslužil svoje stare taktike: hotel je pustiti nasprotnika, da mu razkrije vse svoje naklepe. Zaenkrat je gledal Amerikanca s posebno radovednostjo.

»Kaj pa bi bilo, če bi poklical policijo,« je vprašal.

»Mirno bi jo počakal,« je odgovoril Ame- rikanec. »Kaj mi pa more policija? Saj nima nobenih dokazov proti meni. Razen tega pa je vsa stvar vendar matematični primer. Ra- čunam z vašo hladnokrvnostjo in modrostjo.

Premalo uravnotežen človek bi se na vašem mestu čutil ranjenega v ničemnurnosti, zagnal bi krik in napravil škandal. Ničemnurnost je bila prav gotovo daleč od vaših računov. Pa saj vam že vaša pamet določno in jasno pra- vi, da dosežete s pritegovanjem policije v to stvar le to, da se do kraja osramotite. Kajti takrat ne morete več zabraniti, da bi zadeva ne postala javna. Listi bi bili polni poročil o galantni dogodivščini znanega ge- neralnega ravnatelja Štefana Bredeja v sumljivi hiši. Časniki bi vas prinesli naslikanega sku- paj z vašo damo, majhno Ido...«

Brede na vse to niti z besedo ni odgo- voril. Sedel je nepremično in čudeč se strmel v govornika, poskušal je, da se vživi v pred- stavnj svet, ki mu je bil do takrat popolnoma tuj. Dejal je:

»Ali je bila vsa stvar nepripravljena?«

»Pač, bila je pripravljena,« je rekel Amerikanec skoraj užaljen, »mi se ne izroča- mo naključju.«

»Zakaj me že v železniškem oddelku ni- ste izropali?«

»Za človeka ni sramotno, če ga izropamo v železniškem oddelku.«

»Hoteli ste me torej spraviti v tak po- ložaj, odkoder bi mi bilo težko klicati policijo?«

Amerikanec je začuden dvignil obrvi.

»Seveda,« je odgovoril »ali vam moram to šele pojasnjevati? Upam, da razločujete odkritost, ki z njo govorim.«